

6. Příloha:

6.1 Co se míchalo v Československu

Protože své tradiční destiláty mělo i Československo, i zde vznikaly originální receptury. Jak už jsem psala výše, pořádaly se soutěže o to, komu se podaří namíchat nejlepší pití ze Zubrovky. Receptů, které využívaly místních specialit, ale bylo víc. Ještě v roce 1947 B. H. Reiman popsal chutě československých barových návštěvníků takto: „Naši lidé také nestojí o led, zatím mají raději hutnější nápoje (...)“¹.

V roce 1957 se podle úryvku rozhovoru vydaného v Československém pohostinství, který cituje A. Mikšovic ve své knize, pilo v Československu šest druhů míchaných nápojů a to Martini, Manhattan, Gin Fiz, stříbrný a zlatý fis a Bílá paní.²

Dědeček na scestí

V mé práci se často objevují citace ze stejnojmenné knihy. Oním dědečkem je míněn bylinný likér Praděd. Čtvrt sklenky likéru se v šejkru společně s ledem smíchá se čtvrtinou sklenky Slovinc brandy a čtvrtkou sklenky citrónové šťávy. Po přidání půl lžičky cukru a promíchání doporučuje Ivan Crjha nad koktajlem ve sklenici přelomit citronovou kůru a vhodit ji dovnitř.³

Brněnský drak

K tomuto koktajlu je potřeba půl skleničky pomerančové šťávy, půl sklenky vodky, čtvrt giotky a čtvrt Pradědu. Po zamíchání v šejkru patří na okraj poháru plátek pomeranče.⁴

Ostende fizz

Šejkr je třeba z poloviny naplnit ledem, přidat bílek, půl sklenky citrónové šťávy, půl skleničky rybízového moštu, a sklenku třešňovice. V šejkru se pití prořepává, dokud barmana přes utěrku nestudí v ruce. Konzumuje se po dolití sodovkou.⁵

Prague koktajl

¹ REIMAN, H. B., RYBA, J. *Americké míchané nápoje*, Hospodářská skupina hostinských živností, Praha 1947, s. 8

² MIKŠOVIC, A. *Bar, mixologie, historie, management...*, s. 45

³ CRHA, I. *Dědeček na scestí a 300 dalších míchaných nápojů...*, s. 41

⁴ Tamtéž, s. 50

⁵ Tamtéž, s. 61

Snad nejtradičnější český destilát slivovice se smíchá se lžičkou cukru a čtvrt sklenkou citronové šťávy. Do šejkru se přidá ještě bílek. Po důkladném promíchání se přelévá nejlépe do koktajlové sklenice.⁶

Moravský kohout

Tento míchaný nápoj se nepřipravuje v šejkru, ale v míchací sklenici, kam se nalije tři čtvrtě sklenice červeného italského vermutu, čtvrt skleničky slivovice, a střík becherovky. Přes streiner se koktajl nalije do sklenice a podává se s plátkem pomeranče.⁷

Koospol koktajl

Koktajl je pojmenovaný podle podniku zahraničního obchodu Koospol musí podle receptu Ivana Crhy obsahovat nějaký ten vývozní artikl a tím je Becherovka, která se v míchací sklenici smíchá s jednou třetinou skleničky slivovice. Přidá se střík Fernet stocku a podává se v koktajlovém poháru s třešní.⁸

Olympia aperitiv

S bobulkou vína se podává koktajl míšený v míchací sklenici. Potřeba je čtvrt sklenky slivovice, tři čtvrtiny skleničky Pradědu a dva stříky Fernet stocku. Vše se míchá s dostatečnou porcí ledu.⁹

Vlčina

Československá specialita, kterou Ivan Crha nazývá horským koktajlem, se připravuje v míchací sklenici s porcí ledu. Smíchá se půl sklenky Slovnacu, třetina sklenky červeného vermutu, šestina sklenky likéru Ja-ka-ma-rus. Podává se s třešní a kouskem citronové kůry v poháru.¹⁰

Olomoucký nektar Seliko

⁶Tamtéž, s. 86

⁷Tamtéž, s. 96

⁸Tamtéž, s. 98

⁹CRHA, I. *Dědeček na scestí a 300 dalších míchaných nápojů*, s. 99

¹⁰Tamtéž, s. 115

Koktajl se míchá v šejkru s ledem, půl sklenkou vodky, půl sklenkou Pradědu, lžičkou cukru, šťávy z půlky citronu a se žloutkem. Před podáváním se přidá střík sodovky a pohár se ozdobí dvěma jahodami. Koktajl se musí podávat nejen s brčkem, ale také se lžičkou.¹¹

Perpetuum mobile koktajl

Jedná se o původní československý koktajl, který se skládá ze tří čtvrtě sklenice vodky, osminky sklenice likéru Ja-ka-ma-rus a stejného poměru cukrového sirupu. Nápoj se míchá v šejkru a když je hotový, přidá se střík sodovky a plátek citronu.¹²

Táborák

Teplý míšený nápoj, který se skládá ze skleničky pradědu, čtvrtky sklenky citronového sirupu, hřebíčku a plátku citronu. To vše se zalije horkou vodou. Na polévkovou lžici si barman nalije rum, který nejdřív nahřeje, potom zapálí a polije jím vzniklý nápoj. Táborák se podává ještě hořící.¹³

Ruská čapka

Tento koktajl uvádím především proto, že mě zaujala jeho variabilita. Lze ho připravit buď z koňaku, rumu, ginu, whiskey nebo z vodky. Alkohol nalijeme až po okraj sklenice a tu přikryjeme jako pokličkou kolečkem citronu, které zbavíme kůry. Navrch přijde kopeček cukru. Reiman dodává, že podobný nápoj se pije i na Slovensku, ve sklenici je slivovice a nápoj se jmenuje Mikulášská.¹⁴

Špenát s vajíčkem

Koktajl sice není připravován z československých surovin, přesto ho ale do této kapitoly zařazuji, protože v žádném jiném zahraničním koktajlovém předpisu jsem podobné servírování neobjevila. Jedná se o pouhé s míchání francouzského bylinného likéru Chartreuska s jedním žloutkem. Směch se nepromíchává, vajíčko se nechává do tekutiny klesnout v celku. Slabší povahy mohou žloutek nahradit dílem vaječného koňaku., takový způsob přípravy se nazývá pouesse-caffé.¹⁵

¹¹Tamtéž, s. 127

¹²Tamtéž, s. 58

¹³Tamtéž, s. 85

¹⁴REIMAN, H. B., RYBA, J. *Americké míchané nápoje...*, s. 86

¹⁵CRHA, I. *Dědeček na scestí a 333 dalších míchaných nápojů...*, s. 72

Praha Paříž koktajl

Nápoj se připravuje v šejkru. S ledem se smíchá lžička malinového sirupu, půl sklenky ginu, čtvrt sklenky slivovice a čtvrt sklenky Slovignac brandy. Než se drink promíchá, musí se přidat tři stříky citrónové šťávy.¹⁶

Moravský flip

Nápoj se míchá v šejkru, Nalije se do něj půl sklenky Slovignacu, čtvrt sklenky Fernetu, a čtvrt sklenky malinového sirupu. Na led se ještě přidá střík citrónové šťávy. Po protřepání se na hladinu nápoje ve flipovém poháru přidají nasekané vlašské ořechy.¹⁷

Vlajka Č. S. R.

Tento koktajl doporučuje míchat B. H. Reiman. Patří do něj třetina maraskina, třetina crème de vanille a třetina modrého Tripple-sec nebo curacao-bleu. Nápoj se připravuje jako poussa-caffé, likéry se tedy slévají dohromady podle své hustoty. Sečrvíruje se ve sklence na portské víno.¹⁸

6.2 Slovník pojmů

Absinth – Nazelenalý i bezbarvý likér s příchutí fenyklu a anýzu.

Advocaat – Vaječný koňak vyráběný v firmou Bols. Obsahuje vaječné žloutky, cukr a brandy. Obsah alkoholu se pohybuje mezi 14 a 20 procenty. Je typickou přísadou do koktajlu Snowball. V dnešní době se používá také při přípravě alpského teplého míchaného nápoje Bombardino.

Akvavit – Obilná pálenka, která chutná po kmínu. Pochází ze severní Evropy.

Alaš – Druh kmínové pálenky ze Sovětského svazu. Místně pochází z Lotyšska, pojmenování získal podle městečka Alaš poblíž Rigy.

Almond – V Československu se pod tímto názvem dříve prodával silně slazený likér s mandlovou chutí.

Amara – Limonáda s přezdívkou žabí hněv, kterou získala kvůli své zelené bravě. Její chuť byla jemně mentolová.

¹⁶Tamtéž, s. 98

¹⁷Tamtéž, s. 120

¹⁸REIMAN, H. B., RYBA, J. *Americké míchané nápoje...*, s. 86

Angostura - Hořký aromatický likér, který se používá v koktejlech. Za socialismu se nahrazoval Fernet Stockem nebo produktem karlovarské Becherovky s názvem Rapid Bitter..

Anisette/anýzovka – Anýzový likér, který se vyrábí macerací anýzu. Pokud nebyl k dostání přímo likér, nahrazoval se anýzovým sirupem smíchaný v poměru 3:1 s vodkou.

Aperitiv KV 14 – Takzvaný 14. pramen z Karlových varů je chutí podobný Becherovce, neobsahuje ale cukr. Má 40 % alkoholu, je v něm přidáné víno a hodí se na mixování nápojů.

Apricot brandy – Lihovina meruňkové chutě a stejného aroma, jejíž základem je brandy, tedy destilát vyrobený z vína.

Armagnac – Vinný destilát z Gaskoňska, který je příbuzný koňaku. Armagnac se pálí jen jednou za použití postupné destilace.

Arrak – Destilát vyrobený procesem fermentace z vína. Občas je také označován jako rýžová pálenka, z rýže se ale nevyrábí, používá se jen na zákvas. Název je odvozen od arabského slova, které znamená šťávu nebo rosu.

Askona – Nápoj nažloutlé barvy, do kterého byl přidáván vitamín C.

Aštarak – Sladké víno pojmenované po arménském městě, kolem kterého je soustředěno mnoho vinic.

Avanti – Nízkokalorický šumivý nápoj se 6,5 procenty alkoholu. Vyráběly ho České vinařské závody, Praha, závod Starý Plzenec.

Barsac – Přírodně sladké francouzské víno žlutozelené barvy.

Bavaois – Označení pro alkoholický nápoj s teplým mlékem.

Beaujolais – Tmavočervené francouzské víno burgundské odrůdy.

Becherovka – Tmavožlutá lihovina typické vůně a chuti, která je vyráběna podle speciální receptury. Základní složkou chuti je bylinný výluh. I v dnešní době je silným vývozním artiklem.

Bénédictine – Speciální francouzský likér, který se vyrábí ze směsi 27 bylin. Má jantarovou barvu. Pokud nebyl k dostání, mohl být nahrazen Klášterním tajemstvím.

Bols – Nejstarší výrobce likérů na světě.

Borovička – Neslazená lihovina vyrobená destilací jalových bobulí, lihu a vody.

Charakterově se podobá ginu. Borovička je často označována jako slovenský národní nápoj. Její název není odvozen od slova českého slova borovička, ale od slovenského názvu pro jalovec, tedy borievka.

Bowle – Nápoj z ovoce, vína, sektu a sodovky. Seliko Olomouc dokonce v roce 1966 začalo vyrábět kondenzát, který stačilo rozředit sodovou vodou nebo šumivým vínem.

Výrobna dostala za novinku dokonce nejvyšší ocenění na výstavě Ostrava 66, cenu zlatý kahan. Jak si bowli namíchat, popsal ale už v roce 1947 B. H. Reiman.

Brandy – Označení pro všechny možné vinné destiláty s výjimkou francouzské Charente.

Calvados – Lihovina, která se vyrábí z jablek. V Československu ji bylo možné nahradit jablečným moštem s brandy a to v poměru 1:1.

Campari bitter – Italský hořký aperitiv. Chuťově nejpodobnější byl československý Fernet Stock.

Casablanca – Přírodní marocké víno tmavě červené barvy. V chuti je mírně trpké.

Cassis – Likér z černého rybízu.

Cordial Medoc – Dámský protějšek Becherovky. Obsahuje 40 % přírodního bílého vína. Obsah alkoholu se rovná 35 %. Od roku 2008 je opět v prodeji pod zkráceným jménem Cordial. Hodí se do koktajlů, kávy i čaje. Je hořký, má medovou barvu a příjemné, sladké aroma s tóny lipového květu.

Crustas – Souhrnný název pro nápoje, které se podávají ve sklenici, jejíž okraje jsou ozdobené cukrem a vypadají díky tomu ojíněně.

Curacao – Likér s pomerančovo-citronovou příchutí.

Danziger Goldwasser – Německý sladký bylinný likér. V lahvi plavou malé zlaté destičky. Likér obsahuje mimo jiné anýz, kmín, kardamom a koriandr.

Dívčí hrozen – Odrůdové přírodní víno s květinovým aroma. Stáčí se na Slovensku. Tam se mu také říká Leányka.

Dubonnet – Nasládlý aperitiv na vinné bázi, který obsahuje bylinky, koření a malé množství chininu.

Dukát – Československé dezertní víno, které chutí připomíná Madeiru.

Durit – Značka barevných „nerozbitných“ skleniček.

Egg-nogg – Míchané nápoje s použitím vajec a mléka. Nápoj má původ ve Skotsku. Koktajly mohou být podávány studené i teplé.

Feteasca – Přírodní rumunské víno žluté barvy, které se vyznačuje mírnou nakyslostí.

Fernet Stock – Hořký bylinný likér, který se dřív v Československu vyráběl. Říkalo se mu také Černý švihák, lak na rakve nebo Dech mrtvé milenky. Dnes se Fernet Stock vyrábí nedaleko Plzně.

Fizz – Název pro nápoj umíchaný z citronové šťávy, bílku a lihoviny. Jeho název pochází z anglického slova fizz, tedy zpěnit. Dolévají se totiž vždy syceným nápojem, sodovkou nebo bublavou limonádou

Flavedo – Limonáda s příchutí citronu nebo pomeranče.

Flip – Nápoj s tímto označením vždy obsahuje žlutek, cukr a nějaký druh alkoholického nápoje. Nad nápojem se strouhá muškátový oříšek.

Fonica – Hudební automat, do kterého se vešlo 50 gramofonových desek, tedy 100 hudebních skladeb. Za 21 000 Kčs jej v roce 1971 začala prodávat Tesla Praha.

Gamza – Bulharské víno světle až tmavě rubínové barvy, které chutná po ovoci. Je mírně nakyslé.

Genever – Pálenka nizozemského původu, která chutná po jalovci. V míchaných nápojích se nahrazovala ginem.

Gin – Lihovina s chutí jalovce. Původem se jedná o nizozemský destilát.

Goran – Přírodní alžírské víno s tmavě červenou barvou a natrpklou chutí.

Gobler – Viz Kobler.

Granát – Limonáda s příchutí malin.

Grappa – Italské označení pro pálenku.

Griotka – Sladký likér s příchutí višňi a hořkých mandlí.

Chartreuse – Bylinný likér přezdívaný také Zelený oheň. Původně pochází z Francie. Stále je k dostání.

Chérez – Ruské sladké víno na způsob sherry. Ve španělštině fonetická výslovnost slova „jerez“, tedy sherry.

Chito- tonic – Tonic, který se začal vyrábět v roce 1969. Na český trh byl znovu uveden v roce 2010 s novou etiketou, vyrábí ho společnosti Kofola a.s.

Imperiál – Jemný žlutohnědý likér s příchutí bylinek. Dnes už se nevyrábí.

Ja-ka-ma-rus – Bylinný žaludeční likér původem z Československa. Licenci na jeho výrobu od firmy Seliko odkoupila v roce 2006 Hanácká pálenice Těšetice a uvedla likér na trh v původní lahvi ze 30. let.

Julep – Koktajl, který musí vždy obsahovat čerstvou mátu pepnou.

Kagor - Dezertní moldavské víno, které se získává z přezrálých hroznů révy Cabernet-Sauvignon. Má tmavohnědou barvu a vlastnosti podobné jako portské víno.

Karola – Mrkvový džus.

Karotela – Ovocný sirup z mrkve a cukru.

Kavex – Kávový extrakt z prášku, ze kterého šlo připravit například bílou kávu s mlékem nebo černou kávu s vodou. 50 gramů extraktu mohlo nahradit až 200 gramů kávy.

Kavo-gril – Kávovinový nápoj, jehož základem je čerstvě pražená a umletá káva, jejíž vylouhovaný extrakt se sváří s cukrem na sirup, tedy Kavo-gril.

Kemény brandy – Žlutohnědý destilát z vína československého původu. V současné době se už nevyrábí. Lihovinu lze sehnat na internetových aukcích.

Key Rum – Typická lihovina s vysokým obsahem alkoholu. Při její výrobě se používalo dovážených zámořských destilátů.

Kin-Kina – Speciální osvěžující a nealkoholický nápoj pro řidiče. Vyráběl se z lékořice a zeměžluče.

Kirschwasser – Původně švýcarský destilát z třešní, který se kromě receptur míšených koktajlů často objevuje i v německých a rakouských kuchařkách. Přidává se například do schwarzwaldského dortu nebo do sýrových fondue.

Klášterní tajemství – Sladký zlatožlutý likér s příchutí bylin. Byl napodobeninou francouzského likéru Benedictine. Na českém trhu je stále k dostání.

Kmínka – Čirý sladký likér, který chutná i voní po kmínu. Kmínka se i nadále v České republice vyrábí.

Kobler - Míchaný chlazený nápoj ze sirupu a moštu s menší přísadou alkoholu a zdobený ovocem.

Kofola – Nápoj, který měl konkurovat americké coca-cole se na pulty československých obchodů dostal poprvé v šedesátých letech. Vyráběl se ze sirupu Kofo v Galeně Opava. Prodávala se v lahvích i točená. V současné době se Kofola vyrábí ve společnosti Kofola a.s.

Kord – Vodka československého původu. Dnes se již nevyrábí.

Labena – Sirup, který byl vyráběn v nevratných ustříhovacích obalech. K dostání bylo osm příchutí. Výrobek dodávaly Konzervárny a drožďárny Ústí nad Labem.

Leányka – Viz Dívčí hrozen.

Limonáda Livia – Limonáda s dvouměsíční trvanlivostí, která se vyráběla v několika příchutích – vinné, jablečná, rybízová a višňová.

Ludmila – Známkové víno z mělnické vinařské oblasti. Plní se do láhví ve tvaru kalamářů. Víno je pojmenováno po kněžně Ludmile, která měla na Mělnicku údajně založit první vinici. Ludmila je k mání v mělnickém viničním sklepě, do běžných obchodů se už nedodává.

Madeira – Sladké dezertní víno z portugalského stejnojmenného ostrova.

Malaga – Španělské dezertní víno červenohnědé barvy. Aby se tak mohlo jmenovat, musí vinný mošt zrát ve španělském městě Malaze. Nejméně dva roky musí víno zůstat v sudech z kaštanového dřeva.

Malvasier – Sladké víno.

Maraschino – Likér vyráběný z třešňí druhu Maraska, které pocházejí z Dalmácie. Ovocný likér se přidává do salátů, zmrzlinových pohárů a koktajlů. Likér se stále prodává.

Marsala – Sicilské aromatické likérové víno, které se vyrábělo v několika druzích. Jeho barva byla od zlatohnědé až po temně hnědou. Vinařství několikrát změnilo majitele, víno této značky se ale v Itálii stále vyrábí.

Mattoniho kyselka – Minerální voda obsahující přírodní kysličník uhličitý a sodík. Dnes se prodává pod názvem Mattoni.

Medovina – Alkoholický nápoj vyrobený zkvašením medu.

Metropol – vermut, který vyráběl závod 2 Mikulov v Brně. Také se jednalo o značku dezertního žlutého a červeného vína. V7roba skončila v roce 1993.

Mirelka – Limonáda s příchutí citronu nebo višně.

Morella – Sladký sirupový likér s 30% obsahem alkoholu. Jeho základem je višňová trest'. V současné době se už nevyrábí.

Moskovskaja vodka – Ruská vodka, která je stále k mání.

Negrita – Francouzský rum, který je dnes stále k dostání. Francouzi ho však doporučují spíš na vaření.

Nostran – Hořký aperitiv.

Ovocenka – Přírodní šťáva ředěná pitnou vodou. V perlivé variantě byla dříve sycena kysličníkem uhličitým.

Ovona – Ovocná ředěná dřeň s příchutí jahod, meruněk, třešňí a červeného rybízu. Ovona byla častou ingrediencí nealkoholických koktajlů. Výrobce byla středočeská Fruta Mochnov.

Peppermintka – Zelený poloslaný likér s chutí máty peprné. Dnes je možné likér sehnat u různých výrobců, například pod názvem Božkov Peppermint.

Poděbradka – Minerální alkalická voda se slanou příchutí. Obsahuje sodík a chlór.

Pomo – Limonáda z jablečného moštu s pomerančovou trestí.

Pompela – Ovocná limonáda, která se pila brčkem z jogurtového kelímku. V koktajlech nahrazovala dražší džusy.

Portvejn – Vyrábí se stejnou technologií jako pravé portské víno a to v jižních oblastech Ruska nebo na Kavkaze.

Pousse-café – Míchané nápoje, jež se skládají z několika typů lihovin, které se vzájemně nesmísí a udrží se díky rozdílným hustotám oddělené. Česky se jim říká také kolínka.

Praděd – Bylinný likér, který své jméno získal podle nejvyšší hory v Jeseníkách. Má zlatavou barvu. Majitelem tradičního receptu se po krachu národního podniku Seliko Dolany stala firma Rudolf Jelínek.

Pragomix – Vysoký mixér s víčkem a třídlým nožem. V Pragomixu se připravovala celá škála nealkoholických koktajlů. Propagátorem jeho používání při výrobě míšených nápojů byl například B. H. Reiman. Později přibyl na trh typ stojanového mixéru ETA Stabil. Podle reklamy dokonce dokázal nahradit dobrého barmana ve všech provozech.

Pravda – Ruská žitná vodka, do které se před filtrací přidává mléko, aby se odstranily veškeré nečistoty.

Prostějovská starorežná – Obilná lihovina s přidaným anýzem a fenyklem. V současné době lihovinu vyrábí Starorežná Granette Distilleries.

Pribinka – Tekuté ovoce a zelenina, které se prodávaly stočené v lahvích. Jejich význam byl vyzdvihován především v době zavedení bezmasých dnů. Využívat se daly i v míšených nápojích, a to jak ovocných, tak zeleninových. Jejich výroba byla zavedena v sedmdesátých letech.

Primát – Vermut vyráběný v Bratislavě ve dvou variantách, bianco a rosso. Je stále k dostání.

Punt e Mes – Italský vermut firmy Carpano. Na trhu je stále k dostání.

Rapid bitter – Hořká přísada do míchaných nápojů, kterou dříve vyráběla Karlovarská Becherovka. Extrakt měl 50% obsah alkoholu a vyráběl se ze stejných surovin jako samotná Becherovka.

Royal aperitiv – Nápoj, který dřív vyráběla Karlovarská Becherovka smícháním vín, bylinných výtažků a přírodních ovocných šťáv. Nápoj byl vhodný pro diabetiky, protože byl přislazen glukózou. V současné době se už neprodává.

Rudolfův pramen – Minerální voda z oblasti západočeských lázní.

Saperavi – Odrůda červeného vína, které se do Československa dováželo ze Sovětského svazu. Dnes se nejvíc pěstuje v Gruzii.

Slatina-cola- Slovenská obdoba Aro-coly. Sycený nápoj černé barvy. V prodeji ještě v roce 2005 i s pomerančovou příchutí.

Slivovice – Typický československý destilát vyráběný zkvašením švestek.

Sloignac brandy – Destilát z dováženého zemského vína, který se páčil v Československu. Vyráběla se podobně jako vínovice, v současné době lze sehnat pouze na aukcích.

Stará myslivecká – Lihovina vyráběná na způsob vínovice, má zlatou barvu. V současné době lihovinu vyrábí Starorežná Granette Distilleries.

Starline – Stáček aparát, který po přidání sítupů vyráběl ředěním s vodou osvěžující nápoje. Příchuť byla mimo jiné pepermintomátová a jablečná. Sirupy vyráběla Fruta Brno.

Stock Brandy Originál – Vínovice žlutohnědé barvy pálená z hroznového vína. V současné době se už nevyrábí.

Stoličnaja – Ruská vodka, která je od roku 2002 na trhu opět k mání.

Strainer – Barové sítko, které se používá k oddělení koktejlu od ledu v míchací sklenici nebo šejkru.

St. Raphaël – Francouzský aperitiv na vinné bázi, který obsahuje koření, bylinky a chinin.

Sundaes – Nápoj, který svůj název odvozuje z amerického zákona, jenž v neděli zakazoval prodávání jakýchkoli alkoholických nápojů. Vznikl, když se ze zmrzliny se sodou vyškrtla soda. Zbyla zmrzlina se sirupem a ovocem, tedy zmrzlinový pohár.

Sylvena – Přírodní víno, které vzniklo zkřížením Rýnského Ryzlinku, Tramínu a Burgundského bílého. Dříve se pěstovalo především na Moravě, původem jde ale o rakouskou odrůdu.

Šejkr – Kovová nádoba sloužící k míchání koktajlů.

Tarragona – Španělská odrůda bílého i červeného vína pojmenovaná podle stejnojmenného města v Katalánsku.

Tesavela – Doslazované víno a vermut, které byly vyráběny v pražském závodě ve Vršovicích. Dezertní víno této bylo velmi sladké a velmi silné.

Tokaji Furmint – Slabě nasládlé maďarské víno jasně žluté barvy.

Vajenka – Pasterizovaný lahvaný nápoj vyráběný v 60. letech potravinářským průmyslem. Obsahuje celá čerstvá vejce, mléko a ovoce. Jeho trvanlivost byla delší než jeden rok.

Viecha – Slovenský název pro vinárnu.

Vinea – Sycený nealkoholický nápoj z vinného moštu. Od roku 2008 značku vlastní společnost Kofola a. s.

Vínovice – V předrevolučních letech se jednalo o běžný název pro českou brandy.

Vodka – Dříve národní nápoj Sovětského svazu. Vodka je čistý neutrální destilát.

V.S.O.P. – Zkratka objevující se na lahvách koňaku. Znamená Very Superior Old Pale, tedy velmi jemný starý destilát. Aby mohl toto označení koňak mít, musí zrát minimálně 4 roky.

Zubrovka – Ruská vodka nazelenalé barvy, která se získává louhováním traviny s názvem tomkovice vonná.

Zubrówka - Vodka ochucená speciální trávou, jejíž list je vložen v každé lahvi.

Žilavka – Přírodní víno z oblastí bývalé Jugoslávie se žlutozelenou barvou.

K sestavení hesel ve slovníku jsem použila částečně internetové zdroje, ve větší míře jsem se inspirovala knihami Ivana Crhy Dědeček na scestí, a to jak vydáním z roku 1971, tak 1991 a také hesly, které uvádí Kuliš s Daškem v knize Cizinec v hotelu & restauraci. Několik poznámek ve slovníku přibylo i díky knize Ani kapka alkoholu od B. H. Reimana. Část hesel je vysvětlena na základě německo, rusko, anglicko – českého slovníčku, který vycházel v roce 1967 v číslech XIII. ročníku a v roce 1968 v číslech XIV. ročníku časopisu Československé pohostinství. K sepsání několik hesel jsem se nechala inspirovat Průvodcem kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948-1967 od autorů Jiřího Knapíka a Martina France.

6.3 Zákony:

System ASPI - stav k 1.4.2009 do částky 27/2009 Sb. a 11/2009 Sb.m.s.

Obsah a text 87/1948 Sb. - poslední stav textu

87/1948 Sb.

ZÁKON

ze dne 15. dubna 1948

o potírání alkoholismu.

Změna: 34/1958 Sb.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Potíráním alkoholismu se rozumějí všechna potřebná opatření a zařízení směřující k ochraně lidského zdraví před následky alkoholismu.

(2) Potírání alkoholismu se uskutečňuje zejména:

a) výchovou obyvatelstva ke střídmosti, průzkumem příčin a následků alkoholismu a jejich odstraněním, léčením osob, které si způsobily požíváním alkoholických nápojů poruchu na zdraví, jakož i dozorem na ně (§§ 2 až 4);

b) omezením podávání alkoholických nápojů určitým osobám, v určité dny nebo při určitých příležitostech (§§ 5 až 9);

c) trestáním přestupků spáchaných proti ustanovením tohoto zákona soudy nebo okresními národními výbory (§§ 10 až 16).

§ 2

Potírání alkoholismu podle § 1, odst. 2, písm. a) provádějí okresní národní výbory zpravidla prostřednictvím ústavů národního zdraví (§§ 3 a 7 zákona ze dne 19. března 1947, č. 49 Sb., o poradenské zdravotní péči), po případě prostřednictvím místních národních výborů. Při tom spolupůsobí zejména orgány péče o mládež podle zákona ze dne 19. března 1947, č. 48 Sb., o organizační péči o mládež, a předpisů vydaných podle něho, školy a školní úřady a úřady ochrany práce.

§ 3

(1) Okresní národní výbor může výměrem uložit osobám, které se nadměrným požíváním alkoholických nápojů opětovně přivedly do stavu vzbuzujícího veřejné pohoršení nebo si takovým požíváním způsobily poruchu na zdraví, aby se podrobily péči příslušné poradny ústavu národního zdraví (dále jen "poradna").

(2) Péče poradny záleží v tom, že osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny:

a) účastniti se pravidelných přednášek konaných poradnou nebo abstinentním spolkem,

b) podrobiti se pravidelným opětovaným prohlídkám v poradně (výchovný dozor),

c) dáti se odborně léčiti podle pokynů poradny.

(3) Směrnice pro provádění úkolů podle odstavce 2 stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy vnitra, školství a osvěty a sociální péče a vyhlásí je v Úředním listě.

§ 4

Vláda určí nařízením, kdo hradí náklady povinného léčení, nařízeného podle ustanovení § 3, odst. 2, písm. c).

§ 5

(1) Zakazuje se:

a) prodávati nebo podávati alkoholické nápoje, jakož i nabízet, zprostředkovati nebo jinak umožniti požívání takových nápojů:

1. osobám mladším 18. roků (dále jen "mladiství"),
2. osobám podnapilým nebo opilým;

b) požívati nebo umožniti komukoli při tanečních zábavách požívání alkoholických nápojů s výjimkou piva a vína.

(2) Místní národní výbor může naříditi, že se smějí v určité dny v týdnu nebo při určitých příležitostech v hostinských, kavárenských a výčepních živnostenských provozovnách nebo na veřejně přístupných místech podávati a požívati z alkoholických nápojů toliko pivo a víno.

(3) Zákaz podle odstavce 1, písm. a), č. 1 se nevztahuje na podávání piva mladistvým, kteří je odnášejí mimo živnostenskou provozovnu k požívání osobám starším 18 let.

§ 6

(1) Alkoholické nápoje podle tohoto zákona jsou nápoje, které obsahují více než 0,75 objemových procent alkoholu.

(2) Ministerstvo zdravotnictví může v dohodě s ministerstvem výživy vyhláškou v Úředním listě stanoviti, že se tento zákon nevztahuje na některé druhy ovocných šťáv a sirupů s vyšším obsahem alkoholu než je uvedeno v odstavci 1.

§ 7

Osobám, které vykonávají povolání nebo činnost, s jejichž výkonem bývá spojeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí nebo pro majetek, se zakazuje požívati alkoholických nápojů při výkonu tohoto povolání nebo této činnosti nebo bezprostředně před jejich vykonáváním nebo v takové době a v takovém množství, že při nastoupení tohoto povolání nebo této činnosti nejsou zcela střízlivé.

§ 8

(1) Provozovatelé živnostenských podniků jsou povinni učiniti dostatečná opatření, aby byl zachován zákaz vyslovený v § 5, odst. 1 a 2 a v § 7, a to i když hosty sami neobsluhují, nýbrž dávají je obsluhovati osobami jinými.

(2) Rodiče, jiní zákonní zástupci nebo osoby, jejichž péči a výchově je mladistvý svěřen přechodně nebo trvale, jsou povinni dbáti toho, aby byl zachován zákaz uvedený v § 5, odst. 1, písm. a), č. 1.

§ 9

(1) Každý, kdo podává nebo prodává alkoholické nápoje, je povinen odepřítí jejich podávání nebo prodej, může-li vzejítí pochybnost o věku osoby (§ 5, odst. 1, písm. a), č. 1), která nápoj požaduje, pokud nepředloží úřední průkaz, že dokonala 18. rok věku.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na případ uvedený v § 5, odst. 3.

§ 10

Kdo podává mladistvému pro jeho vlastní spotřebu alkoholické nápoje takového druhu nebo takovou měrou, že se tím může vážně ohroziti jeho zdraví, nebo kdo, ač je povinen tomu zabrániti (§ 8, odst. 2), tak neučiní, bude potrestán, není-li jeho čin přísněji trestný podle jiných ustanovení, soudem pro přestupek tuhým vězením od jednoho do šesti měsíců.

§ 11

Kdo úmyslně někoho jiného opije nebo podá opilému alkoholický nápoj, ač ví nebo věděti musí, že tato osoba je ve stavu opilosti náchylná k násilnostem nebo trestným činům, bude potrestán soudem pro přestupek vězením od tří dnů do tří měsíců.

§ 12

Kdo při výčepu nebo při drobném prodeji alkoholických nápojů poskytne nepřiměřené množství takového nápoje osobě, o níž ví nebo věděti musí, že se nadměrným požíváním alkoholických nápojů vydává v nebezpečí hospodářské zkázy nebo ohrožuje vlastní výživu nebo výživu své rodiny, bude potrestán soudem pro přestupek vězením od tří dnů do tří měsíců.

§ 13

(1) Kdo požívá alkoholických nápojů, ač ví nebo věděti musí, že svým jednáním může ohroziti život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí nebo způsobiti škodu na majetku, bude potrestán, není-li jeho čin přísněji trestný podle jiných ustanovení, soudem pro přestupek vězením od tří dnů do tří měsíců.

(2) Stejným trestem jako v odstavci 1 bude potrestán, pokud není trestný podle jiných zákonných předpisů, kdo se nadměrným požíváním alkoholických nápojů opětovně přivádí do stavu vzbuzujícího pohoršení na veřejnosti, zejména v pracovním prostředí.

§ 14

(1) Pokus přestupků uvedených v §§ 10 až 13 je trestný.

(2) Byl-li čin uvedený v §§ 10 až 12 spáchán ze zjištěnosti, může soud vedle trestu na svobodě uložit vinníku peněžité trest od 500 Kčs do 25.000 Kčs.

§ 15

Jiná jednání a opomenutí přičítající se ustanovením tohoto zákona, zejména ustanovení § 3, odst. 2, § 5, odst. 1 a 2, §§ 7, 8 nebo § 9, odst. 1 potrestá okresní národní výbor, nejde-li o čin přísněji trestný, jako správní přestupek pokutou do 25.000 Kčs nebo trestem na svobodě do tří měsíců. Zároveň s pokutou se vyměří pro případ nedobytnosti náhradní trest na svobodě podle míry zavinění do tří měsíců.

§ 16

Odsuzuje-li soud nebo okresní národní výbor vinníka pro čin trestný podle tohoto zákona, spáchaný při provozování živnosti, může mu, byl-li již pro čin trestný podle tohoto zákona potrestán, uložit jako vedlejší trest ztrátu živnostenského oprávnění na čas nebo navždy.

§ 17

(1) Pokud ministr (ministerstvo) zdravotnictví všeobecně upraví podle předcházejících ustanovení některou věc, učiní tak pro Slovensko po vyjádření pověřence (pověřenectva) zdravotnictví, který se po případě dohodne se zúčastněnými pověřenci (pověřenectvy).

(2) Ministr (ministerstvo) zdravotnictví vykonává svou působnost podle tohoto zákona na Slovensku zásadně prostřednictvím pověřence (pověřenectva) zdravotnictví, který se při tom řídí směrnicemi a rozhodnutími vydanými ministrem (ministerstvem) zdravotnictví.

(3) Vyhlášky ministra (ministerstva) zdravotnictví v Úředním listě ve věcech upravených tímto zákonem uveřejní pověřenec (pověřenectvo) zdravotnictví též v Úředním věstníku (Úradnom vestníku).

§ 18

Zrušují se zákon ze dne 17. února 1922, č. 86 Sb., kterým se omezuje podávání alkoholních nápojů, a vládní nařízení ze dne 13. června 1922, č. 174 Sb., jímž se uvedený zákon provádí.

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctého dne měsíce následujícího po vyhlášení; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě s ministry vnitra, spravedlnosti a sociální péče a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r

Gottwald v. r

Plojhar v. r.

System ASPI - stav k 1.4.2009 do částky 27/2009 Sb. a 11/2009 Sb.m.s.

Obsah a text 120/1962 Sb. - stav k 30. 6.1989

120/1962 Sb.

ZÁKON

ze dne 19. prosince 1962

o boji proti alkoholismu

Alkoholismus brzdí upevňování a rozvoj socialistického soužití, působí škody společenské, hospodářské, mravní i zdravotní a může narušovat výstavbu rozvinuté socialistické společnosti.

Aby všechny státní orgány a všechny společenské, hospodářské a jiné organizace vyvinuly jednotné úsilí v boji proti alkoholismu, usneslo se Národní shromáždění Československé socialistické republiky na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Boj proti alkoholismu směřuje zejména proti požívání alkoholických nápojů v nadměrném množství, v závadných výrobcích nebo za nevhodných okolností, např. před výkonem zaměstnání nebo jiné činnosti, při tomto výkonu, v nemoci nebo v těhotenství, jakož i proti požívání alkoholických nápojů dětmi a mladistvými.

(2) Alkoholickými nápoji podle tohoto zákona jsou lihoviny, víno a pivo a všechny ostatní nápoje, které obsahují více než 0,75 objemových procent alkoholu.

§ 2

Prostředky boje proti alkoholismu

Boj proti alkoholismu se uskutečňuje zejména

- a) výchovou obyvatelstva ke střídmosti v požívání alkoholických nápojů, výchovou školní mládeže a pracujícího dorostu k abstinenci,
- b) širokým aktivním zapojováním pracujících a jejich společenských organizací do různých forem preventivní protialkoholní činnosti, zejména výchovné a osvětové,
- c) zajišťováním materiálních předpokladů pro zásobování obyvatelstva vhodnými nealkoholickými nápoji a propagací těchto nápojů,
- d) výzkumem příčin a následků alkoholismu a jejich odstraňováním,
- e) zřizováním protialkoholních zařízení a léčením osob, které si způsobily požíváním alkoholických nápojů poruchu na zdraví, jakož i lékařským dozorem na ně,
- f) zákazem nebo omezením podávání alkoholických nápojů a dalšími opatřeními podle ustanovení dále uvedených,
- g) postihem provinilých osob podle příslušných zákonů.

§ 3

Ústřední protialkoholní sbor

(1) Protialkoholní boj je koordinován a metodicky veden Ústředním protialkoholním sborem při ministerstvu zdravotnictví.

(2) Členy tohoto sboru jsou zástupci ministerstev a jiných ústředních orgánů a společenských organizací i jiné osoby. Členy sboru jmenuje a odvolává na návrh příslušných orgánů a organizací ministr zdravotnictví. Ministr zdravotnictví jmenuje též předsedu sboru.

(3) Ústřední protialkoholní sbor podává iniciativní návrhy a náměty na rozvíjení a

prohloubení protialkoholního boje a sleduje, popř. kontroluje všechna protialkoholní opatření.

(4) Statut Ústředního protialkoholního sboru schvaluje vláda.

§ 4

Úkoly národních výborů

(1) V krajích a okresech řídí boj proti alkoholismu národní výbory. Národní výbory přitom zejména

a) zajišťují pomocí kulturních podniků a osvětových zařízení propagaci boje proti alkoholismu všemi dosažitelnými prostředky,

b) propagují a organizují hodnotné využití volného času, zejména u dětí a mládeže, a chrání mládež před vlivem alkoholu, zejména propagací a organizací masové účasti mládeže i dospělých v různých formách tělesné výchovy, zakládáním zájmových zdravotnických kroužků a zdravotnických hlídek mládeže a spoluprací se státními spožitelnami při propagaci spojení a hodnotného využití úspor,

c) organizují populární i odborné přednášky protialkoholního obsahu na školách pro žáky i učitele a v průmyslových a zemědělských závodech pro pracující, zejména pro dlouhodobé brigádníky,

d) zařazují přednášky protialkoholního obsahu do výchovy pracovníků v dopravě a řidičů motorových i jiných dopravních prostředků a seznamují je s protialkoholními předpisy,

e) zajišťují dostatečné a plynulé zásobování měst i vesnic nealkoholickými nápoji a propagují jejich požívání,

f) prosazují, popř. zajišťují dodržování protialkoholních předpisů, zejména v dopravě, na pracovištích, v prodejnách a v zařízeních veřejného i závodního stravování,

g) zajišťují zřizování potřebných protialkoholních zařízení a jejich účelné rozmístění a zajišťují včasné ošetření opilých a podnapilých osob a vhodné léčení alkoholiků,

h) usilují o to aby alkoholismus neohrožoval řádné rodinné vztahy a zdravý vývoj mládeže, a v boji proti alkoholismu plní i ostatní úkoly při zajišťování socialistického pořádku.

(2) Národní výbory plní všechny úkoly v boji proti alkoholismu ve spolupráci s dobrovolnými společenskými organizacemi, zejména s Revolučním odborovým hnutím, s Československým červeným křížem, s Československým svazem tělesné výchovy a s Československým svazem pro spolupráci s armádou, s vedením podniků a závodů, s orgány jednotných zemědělských a jiných lidových družstev, a pokud jde o mládež, též s Československým svazem mládeže, s

rodiči a školou.

§ 5

Protialkoholní sbory národních výborů

(1) Ke koordinaci a k zabezpečení úkolů v boji proti alkoholismu zřizují národní výbory krajské, okresní a popř. místní (městské) protialkoholní sbory.

(2) Předsedou protialkoholního sboru je člen rady národního výboru, zpravidla předseda zdravotnické komise nebo komise školské a kulturní.

(3) Krajské protialkoholní sbory jsou metodicky vedeny Ústředním protialkoholním sborem, okresní protialkoholní sbory krajským protialkoholním sborem, místní (městské) protialkoholní sbory okresním protialkoholním sborem.

(4) Statuty protialkoholních sborů schvalují příslušné národní výbory.

§ 6

Práva a povinnosti protialkoholních sborů

(1) Protialkoholní sbory jsou oprávněny vyžadovat si pro svoji činnost podklady od jiných orgánů. Členové sboru mají povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při své činnosti jakožto členové sboru.

(2) Všechny orgány a organizace jsou povinny v oboru své působnosti odpovědně se zabývat návrhy a doporučeními protialkoholních sborů.

§ 7

Povinnosti orgánů a organizací

Státní orgány a společenské, hospodářské a jiné organizace a zařízení jsou povinny při plnění svých úkolů i spoluprací v propagační činnosti s příslušnými orgány a organizacemi iniciativně napomáhat v boji proti alkoholismu.

§ 8

Označování alkoholických nápojů

Nejde-li o lihoviny, víno nebo pivo, musí být nápoje obsahující více než 0,75 objemových procent alkoholu výrazně označovány jako alkoholické.

Ochranná opatření

§ 9

(1) Nedovoluje se:

a) prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, a to ani v uzavřeném balení, osobám mladším 18 roků, osobám, které v pochybnostech nemohou prokázat občanským průkazem, že jsou starší 18 let, osobám, které jsou ošetřovány ve zdravotnických zařízeních, a osobám podnapilým nebo opilým, jakož i nabízet zprostředkovávat nebo jinak umožňovat těmto osobám požívání takových nápojů,

b) podávat alkoholické nápoje nebo umožnit jejich požívání komukoliv při tanečních zábavách, veřejných shromážděních a sportovních a kulturních podnikcích s výjimkou

aa) piva a vína, jde-li o taneční zábavy nebo veřejná shromáždění,

bb) piva nejvýše 10 stupňů, jde-li o sportovní podniky,

c) podávat v závodech a při závodním stravování alkoholické nápoje s výjimkou piva nejvýše 8 stupňů,

d) pálit podomácku líh,

e) osobám mladším 15 let, pokud nejsou v doprovodu zletilých osob, jejichž péči byly svěřeny, vstupovat po 20. hodině do veřejných místností, kde se podávají alkoholické nápoje.

(2) Zákaz prodeje alkoholických nápojů [odstavec 1 písm. a)] se nevztahuje na prodej piva osobám mladším 18 let, pokud je odnášejí mimo provozovnu dospělým osobám.

(3) Národní výbor může omezit nebo zakázat

a) v určitých dnech nebo za určitých okolností v závodech veřejného stravování, v maloobchodních prodejnách nebo na jiných veřejně přístupných místech prodej a podávání alkoholických nápojů,

b) vystavování alkoholických nápojů ve výkladních skříních nebo ve vitrinách uvnitř závodů

nebo na jiných místech veřejně přístupných, jakož i propagaci jejich spotřeby.

§ 10

(1) Osoby, které vykonávají činnost, s jejímž výkonem bývá spojeno nebezpečí pro život nebo zdraví lidí nebo pro majetek, nesmějí požívat alkoholické nápoje při výkonu této činnosti, bezprostředně před jejím vykonáváním nebo i v jiné době, jestliže by v důsledku toho mohly být ještě při nastoupení této činnosti pod vlivem alkoholu.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 jsou povinny na výzvu orgánů státní zdravotní správy nebo orgánů Veřejné bezpečnosti podrobit se vyšetření, aby mohlo být zjištěno, zda nejsou ovlivněny alkoholem.

§ 11

(1) Provozovatelé i vedoucí prodejen a závodů veřejného stravování jsou povinni zajistit, aby byl zachováván zákaz prodeje a podávání, popř. požívání alkoholických nápojů podle § 9 a 10 v jejich závodech.

(2) Rodiče (zákonní zástupci) dětí a mladistvých a osoby, jejichž péči a výchově je dítě nebo mladistvý svěřen trvale nebo přechodně, jsou povinni dbát toho, aby byl zachováván zákaz podávání alkoholických nápojů dětem a mladistvým.

§ 12

Osoba, která se požitím alkoholického nápoje přivedla do stavu vzbuzujícího pohoršení nebo do stavu, v němž ohrožuje sebe, svou rodinu, své okolí nebo majetek, je povinna podrobit se za náhradu nákladů ošetřování až do úplného vystřízlivění v protialkoholním zařízení zřízeném pro tento účel. Protialkoholní zařízení může uložit této osobě povinnost zúčastnit se přednášek konaných v protialkoholním zařízení. Orgány Veřejné bezpečnosti spolupůsobí podle potřeby při dopravě takových osob do zařízení.

§ 13

(1) Osoba, která se požíváním alkoholických nápojů přivádí opětovně do stavu vzbuzujícího pohoršení nebo majícího nepříznivý vliv na rodinu nebo na pracovní výkon nebo do stavu jinak poškozujícího obecné zájmy, nebo která si tímto požíváním způsobila poruchu na zdraví (dále jen "alkoholik"), je povinna podrobit se podle rozhodnutí zdravotnického zařízení dispenzární péči; zejména je povinna

a) podrobit se vyšetření zdravotního stavu,

b) dát se ambulantně léčit.

O odvolání proti tomuto rozhodnutí, pokud mu v plném rozsahu nevyhoví ředitel ústavu národního zdraví, rozhoduje národní výbor, jemuž, je tento ústav národního zdraví podřízen.

(2) Jestliže se alkoholik řádně neléčí nebo ambulantní léčení nestačí a jestliže alkoholik odmítá podrobit se dobrovolně ústavnímu léčení, může mu povinnost podrobit se ústavnímu léčení uložit okresní národní výbor; dobu povinného ústavního léčení určí okresní národní výbor na návrh zdravotnického zařízení.

§ 14

Výplata mzdy alkoholika

Jestliže ostatní výchovná opatření byla nedostačující a výplatou mzdy alkoholikovi by byly poškozeny zájmy jeho dětí nebo jiných osob, jimž je alkoholik povinen výživou, může příslušný odborový orgán, u členů výrobních družstev představenstvo družstva, určit v součinnosti s protialkoholním zařízením a po projednání s místním národním výborem příslušným podle místa bydliště alkoholika, komu bude mzda, popř. její část vyplácena; u členů jednotných zemědělských družstev může to určit místní národní výbor v součinnosti s protialkoholním zařízením. Příjemce mzdy nebo její části je povinen použít jí toliko k úhradě životních potřeb alkoholika, jeho dětí a jiných osob, kterým je alkoholik povinen výživou.

Závěrečná ustanovení

§ 15

Pokud zvláštní předpisy obsahují v zájmu boje proti alkoholismu přísnější ustanovení, je nutno se řídit těmito zvláštními předpisy.

§ 16

Trestní zákon č.140/1961 Sb. se doplňuje tak, že za § 194 se vkládá § 194a, který včetně nadpisu zní:

"§ 194a

Nedovolená výroba lihu

(1) Kdo bez povolení ve větším množství pálí nebo jinak vyrábí líh nebo kdo líh bez povolení vyrobený ve větším množství přechovává nebo uvádí do oběhu, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává zařízení na výrobu lihu."

§ 17

Zrušuje se zákon č. 87/1948 Sb., o potírání alkoholismu.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r

Široký v. r

6.4 Obrazová příloha:

Obrázek 45 – Reklama na nealkoholické nápoje (Zdroj: ČSP, roč. VII, č. 21, rok 1961)

Obrázek 46 - reklama na Kofolu (Zdroj: ČSP, roč. IX, č. 19, rok 1963)

Obrázek 47 - Barmanka v brněnském klubu Bohéma v prostorách divadla (Zdroj: ČSP, roč. XII, č. 2, rok 1966)

Obrázek 48 - Bar na letišti Praha-Ruzyně (Zdroj: ČSP, roč. XV, č. 4, rok 1968)

Obrázek 49 - Reklama na whisky (Zdroj: ČSP, roč. XVI, č. 3, rok 1970)

Obrázek 50 - Bazén Club hotelu Průhonice (Zdroj: ČSP a CR, ročník XXIII, č. 7, rok 1977)

6.5 Zdroje

Knihy

CRHA, I. Dědeček na scestí a 300 míchaných nápojů, Merkur, Praha 1968

DAŠEK, F. KULIŠ, J. Cizinec v hotelu & restauraci, Merkur, Praha 1970

DLABAL, J. Zápisník pracovníka v pohostinství. 4. přepracované vydání. Merkur, Praha 1977

FRANC, M. KNAPÍK, J. Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948-1967, dva svazky, Academia, Praha 2011

FRANC, M. KNAPÍK, J. Volný čas v českých zemích 1957-1967, Academia 2013

HŘÍBEK, M. Hostili jsme svět. Merkur, Praha 1978

- MIKŠOVIC, A. Bar. Mixologie, historie, management, Consoff, Praha 2009
- MIKŠOVIC, A. CHATEAU, L. Barman rytířem čestné legie, Doplněk, Praha 2004
- OCHRANA, F. Metodologie vědy. Úvod do problému, Karolinum, Praha 2009
- REIMAN, H.B. Ani kapka alkoholu, Státní zdravotnické nakladatelství, Praha 1961
- REIMAN, H. B., RYBA, J. Míchané nápoje, Hospodářská skupina hostinských živností, Praha 1947
- SIEGEL, S., GALLAUN, W. Umění obsluhy. Merkur, Praha 1973
- ŠANDEROVÁ, J. Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách, Sociologické nakladatelství, Praha 2006
- VANĚK, M. MÜCKE, P. Třetí strana trojúhelníku, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2011
- Czechoslovak hotels and travel agencies – guide, Contex, Praha 1991
- Usnesení předsednictva ÚV KSČ. Ke Kádrové a personální práci, Nakladatelství Svoboda, Praha 1974

Internetové zdroje

www.cbanet.cz/dokumenty/clanky/2011/Poprve-spolu-MUBRcs2.pdf

https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=O6qUqFy2FEU#!

<http://www.coi.cz/cz/o-coi/historie-ochrany-prav-kupujicich/>

http://ostrava.idnes.cz/ostravske-stopy-zpevaka-vaclava-neckare-ffn-/ostrava-zpravy.aspx?c=A121215_221043_ostrava-zpravy_jog

Časopisy

Československé pohostinství, roč. IV, rok 1958, č. 1-26

Československé pohostinství, roč. V, rok 1959, č. 1-26

Československé pohostinství, roč. VI, rok 1960, č. 1-26

Československé pohostinství, roč. VII, rok 1961, č. 1-26

Československé pohostinství, roč. VIII, rok 1962, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. IX, rok 1963, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. X, rok 1964, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. XI, rok 1965, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. XII, rok 1966, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. XIII, rok 1967, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. XIV, rok 1968, č. 1-26
Československé pohostinství, roč. XV, rok 1969, č. 1-12
Československé pohostinství, roč. XVI, rok 1970, č. 1-12
Československé pohostinství, roč. XVII, rok 1971, č. 1-12
Československé pohostinství, roč. XVIII, rok 1972, č. 1-12
Československé pohostinství, roč. XIX, rok 1973, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XX, rok 1974, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXI, rok 1975, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXII, rok 1976, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXIII, rok 1977, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXIV, rok 1978, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXV, rok 1979, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXVI, rok 1980, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXVII, rok 1981, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXVIII, rok 1982, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXIX, rok 1983, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXX, rok 1984, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXXI, rok 1985, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXXII, rok 1986, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXXIII, rok 1987, č. 1-12
Československé pohostinství a cestovní ruch, roč. XXXIV, rok 1988, č. 1-12